

Vnitřní oznamovací systém Základní umělecké školy „Žerotín“ Olomouc, Kavaleristů 6

Na základě zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů (dále jen "Zákon"), účinného od 1. srpna 2023, který byl vydán v návaznosti na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019, o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie, vznikla Základní umělecké školy „Žerotín“ Olomouc, Kavaleristů 6, 779 00 Olomouc (dále jen "ZUŠ") jako povinnému subjektu mj. i povinnost určit příslušnou osobu a zavést vnitřní oznamovací systém (dále jen "VOS") k přijímání oznámení, nastavit pravidla pro způsoby oznamování, samotné nakládání s oznámením, zajištění ochrany totožnosti oznamovatele a dalších osob, ochranu informací uvedených v oznámení a komunikaci s oznamovatelem.

ZUŠ má příslušné postupy při ochraně oznamovatelů upraveny v samostatném interním metodickém pokynu Vnitřní oznamovací systém Základní umělecké školy „Žerotín“ Olomouc, Kavaleristů 6 – Whistleblowing, v platném znění, kde jsou uvedeny všechny případné informace.

Tento oznamovací systém je určen zaměstnancům Základní umělecké školy „Žerotín“ Olomouc a osobám, které se o protiprávním jednání v rozsahu působnosti Základní umělecké školy „Žerotín“ Olomouc dozvěděli v souvislosti s výkonem své pracovní činnosti.

Oznámení lze podat příslušné osobě, kterou je v rámci vnitřního oznamovacího systému je Ing. Michaela Müllerová

Telefonicky + 420 727 938 440 (od pondělí do pátku od 9:00 do 17:00).

Elektronicky na e-mailovou adresu mmullerova@volny.cz

Písemně na adresu Společnosti Ing. Michaela Müllerová, Hrdinů 784, 783 91 Uničov

Osobně: po předchozí písemné nebo telefonické domluvě s příslušnou osobou.

V případě ústního oznámení (tj. osobní nebo telefonický rozhovor) pořídí příslušná osoba jeho zvukovou nahrávku nebo přepis. Odmítne-li oznamovatel pořízení nahrávky nebo přepisu, nesmí je příslušná osoba poříditi. V takovém případě bude o podaném oznámení učiněn pouze písemný záznam, který bude věrně zachycovat podstatu ústního vyjádření. Stejný postup se uplatní také tehdy, jestliže není možné z technického důvodu poříditi zvukovou nahrávku oznámení. Jak v případě pořízení přepisu oznámení, tak v případě sepsání záznamu o oznámení bude oznamovateli umožněno, aby se k němu vyjádřil a toto vyjádření se k přepisu či záznamu přiloží.

Osobám, které oznamují protiprávní jednání **nesouvisející s agendou spadající do působnosti ZUŠ**, je určen externí oznamovací systém [zde](#).

Informace před podáním oznámení

Jaké povinnosti má oznamovatel?

Oznamující osoba by vzhledem k okolnostem a informacím, které má k dispozici v době oznámení měla mít **pádny důvod** se domnívat, že jí oznamované či **zveřejňované skutečnosti jsou autentické a pravdivé**. Nelze tedy oznamovat skutečnosti vědomě nepravdivé. Takovéto jednání může být sankcionováno.

Při získávání dokladů dokládajících oznamované skutečnosti by se oznamovatel **neměl dopustit jednání, které by mohlo mít charakter trestného činu**.

Oznamovatel by měl **jednat ve veřejném zájmu a v dobré víře, že jím podávané oznámení se opírá o věrohodná fakta a skutečnosti**.

Oznamovatel by měl být schopen identifikovat, jaké oblasti se protiprávní jednání týká (odkaz oblasti protiprávních jednání a výjimky) a promyslet jaké ověřitelné informace o ohlašovaném protiprávním jednání může poskytnout. Rozsah a kvalita předkládaných informací mohou pozitivně ovlivnit způsob prošetření oznámení.

Komplexní informace pro oznamovatele lze nalézt na: doplnit odkaz na Guide pro oznamovatele.

Jaké protiprávní jednání lze ohlásit?

Ve veřejném prostoru se velmi často hovoří o „oznamování korupce“, ale jedná se o fakticky velmi nepřesné zúžení oblasti, kterých se oznámení oproti právním jednání může týkat a u nichž je jejich oznamovatelům dle Směrnice poskytována ochrana.

Směrnice pro tento účel uvádí tyto oblasti (seznam národních transpozičních předpisů k jednotlivým unijním předpisům z uvedených oblastí lze nalézt na: doplnit odkaz):

- zadávání veřejných zakázek
- finanční služby, produkty a trhy a předcházení praní peněz a financování terorismu;
- bezpečnost a soulad výrobků s předpisy;
- bezpečnost dopravy;
- ochrana životního prostředí; radiační ochrana a jaderná bezpečnost
- veřejné zdraví

Ohrožením veřejného zdraví je stav, při kterém jsou obyvatelstvo nebo jeho skupiny vystaveny nebezpečí, z něhož míra zátěže rizikovými faktory přírodních, životních nebo pracovních podmínek překračuje obecně přijatelnou úroveň a představuje významné riziko

poškození zdraví. Do této kategorie oznámení tak může spadat celá škála porušení technických či hygienických norem, ale také norem z oblasti bezpečnosti práce.

- ochrana spotřebitele;

Bude se jednat o jednání, celé škály jednání, které detailněji vymezuje Zákon o ochraně spotřebitele <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-634>

- ochrana soukromí a osobních údajů a bezpečnost sítí a informačních systémů
- porušení ohrožující finanční zájmy Unie podle článku 325 Smlouvy o fungování EU a blíže upřesněná v příslušných opatřeních Unie
- porušení týkající se vnitřního trhu podle čl. 26 odst. 2 Smlouvy o fungování EU, včetně porušení unijních pravidel hospodářské soutěže a státní podpory, jakož i porušení týkající se vnitřního trhu v souvislosti s jednáními, která porušují pravidla týkající se daně z příjmů právnických osob, nebo s mechanismy, jejichž účelem je získání daňové výhody, která maří předmět nebo účel příslušného práva v oblasti daně z příjmů právnických osob.

Pozn.: Oznámení skutečnosti, které by se netýkali jedné z těchto uvedených oblastí, lze oznámit v případě podezření na spáchání trestného činu oznámit přímo orgánům činným v trestním řízení.

Ochrana oznamovatele

Na jakém právním základě je oznamovatelům poskytována ochrana a čeho by se oznámení měla týkat?

Ochrana oznamovatelů je s účinností od 17.12.2021 poskytována na základě Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2019/1937 o ochraně osob, které oznamují porušení úprava Unie (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32019L1937>). Tato Směrnice rámcově vymezuje také oblasti, s nimiž oznamované protiprávní jednání musí souviset. Přepokládá se, že Parlamentu ČR bude předložen návrh zákona, který ochranu oznamovatelů detailněji vymezí.

Kdo je oznamovatel a komu je poskytována ochrana?

Ochrana není omezena pouze na oznamovatele, kteří získali informace pro podání oznámení v rámci svého pracovněprávního vztahu, ale také na osoby samostatně výdělečně činné, společníky, osoby ve statutárních, řídicích nebo dozorčích orgánech,

dobrovolníky, stážisty a osoby vykonávající činnost na základě smlouvy o poskytování dodávek, služeb, stavebních prací nebo jiné obdobné smlouvy. Ochrana se vztahuje rovněž na oznamovatele, kteří se o takovou činnost teprve ucházejí nebo ucházeli. Chráněny jsou i osoby, které jsou ve vztahu k oznamovatelům osobami blízkými, osoby, které oznámení umožnily nebo usnadnily a dále osoby, které jsou s oznamovatelem nějakým způsobem spojeny v pracovním kontextu. V tomto směru tedy návrh zákona o ochraně oznamovatelů ochranu oproti Směrnici nijak nerozšiřuje.

Jak je chráněna identita oznamovatele?

Do ohlašovacích systémů je přístup umožněn pouze speciálně pověřeným zaměstnancům tzv. příslušným osobám kteří mají povinnost vždy chránit identitu oznamovatele. Totožnost oznamující osoby nesmí být sdělena bez jejího výslovného souhlasu nikomu dalšímu. **Povinnost zachovávat důvěrnost se netýká pouze totožnosti oznamující osoby, ale vztahuje i na jakékoli další informace, z nichž by bylo možné přímo či nepřímo určit její identitu.**

Ochrana oznamovatelů korupce před odvetnými opatřeními.

Právní řád nepřipouští žádná zákonná odvetná opatření za oznámení protiprávního jednání, a naopak chrání oznamovatele. Zaměstnavatel, pro kterého oznamovatel vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, je povinen zabránit jakýmkoliv odvetným opatřením vůči oznamovatelům protiprávního jednání, včetně hrozby odvetných opatření nebo pokusů o ně.

Jak a kde lze protiprávní jednání ohlásit

Komu podezření na korupci oznámit?

S účinností od 17.12. mají veřejnoprávní subjekty povinnost zavést vnitřní oznamovací systém, který musí zajistit bezpečné podání oznámení a chránit identitu oznamovatelů korupce.

Oznamovatel korupce by měl v ideálním případě postupovat tak, že své oznámení podá nejprve interně u instituce (nejčastěji svého zaměstnavatele) v jejíž působnosti či proti jejímž zájmům jednání směřuje. Takovýto postup je oboustranně výhodný. Daná instituce má možnost na zjištěná podezření bezprostředně reagovat mnohem efektivněji nežli veřejné orgány a zabránit tak hmotným škodám či poškození své pověsti. Tento postup je výhodný i pro oznamovatele, který dosáhne vyřešení problému s minimálním právním rizikem vyplývajícím např. z neoprávněného uveřejnění oznámení.

V případě, že takovýto interní oznamovací kanál není funkční nebo se oznamovatel domnívá, že jeho oznámení nebude prošetřeno, nebude ochráněna jeho identita a hrozila

by mu odvetná opatření ze strany zaměstnavatele, má možnost své oznámení také podat přímo prostřednictvím externího oznamovacího systému, který zřizuje Ministerstvo spravedlnosti. Podání oznámení tímto způsobem není podmíněno podáním oznámení prostřednictvím interního oznamovacího systému. V rámci Ministerstva spravedlnosti jsou oba tyto oznamovací systémy odděleny.

Jakým způsobem lze protiprávní jednání ohlásit?

Oznamovatel může oznámení podat v zásadě libovolným způsobem **osobně, telefonicky anebo emailem či prostřednictvím webového formuláře**.

Není vyloučena možnost podat oznámení zcela anonymně, takováto forma podání má ovšem i své nevýhody v podobě omezené ochrany oznamovatele před odvetnými opatřeními. V mimořádných případech a při splnění určitých podmínek může oznamovatel svá podezření zveřejnit přímo prostřednictvím médií či jiným způsobem, aniž by tak ztratil právo na ochranu vyplývající ze směrnice.

Prošetření korupce

Jak rychle bude oznámení vyřízeno?

Do 7 kalendářních dnů oznamovatel obdrží potvrzení, že oznámení bylo přijato a nejpozději do 3 měsíců od zaslání potvrzení obdrží vyrozumění o vyřízení oznámení.

Jak bude oznámení prošetřováno?

Po přijetí oznámení bude vždy posuzována důvodnost podaného oznámení a v případě, že je oznámení vyhodnoceno jako odůvodněné, budou organizaci či právnické osobě, které se oznámení týká, doporučena opatření k nápravě nebo předejití protiprávnímu stavu. V odůvodněných případech mohou být závěry prošetření postoupeny také jako podnět orgánům činným v trestním řízení nebo inspektorátům práce.

Oznámení bude v rámci každého oznamovacího systému přiděleno tzv. příslušné osobě, která bude mít povinnost oznámení v stanovené lhůtě zpracovat a o výsledku prošetření vždy vyrozumět oznamovatele.

Výjimkou z uvedeného pravidla je pouze situace, kdy by totožnost oznamovatele bylo nutné sdělit orgánům vyšetřujícím trestnou činnost, ovšem i o této skutečnosti musí být oznamovatel vyrozuměn.